

संसदीय कार्य विभागाची आस्थापना
स्वतंत्र करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: साप्रआ- १०१५/प्र.क्र.१०१४/१९,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
तारीख: ८ जानेवारी, २०१६

वाचा -

- १) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक-आरओबी-१०७५ (आय)/ओअॅन्डएम, दिनांक १ जुलै १९७५
- २) शासन निर्णय, विधान कार्य विभाग क्रमांक-आस्थापना-१०८४/प्र.क्र.८५/पाच, दिनांक १ ऑक्टोबर १९८४
- ३) शासन अधिसूचना, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक-आरओबी-१०८७/५/१८ (र.व का.), दिनांक ३० जून १९८७
- ४) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग क्रमांक-आस्थापना-२०१०/प्र.क्र.५/पाच, दिनांक २८ फेब्रुवारी २०१२
- ५) संसदीय कार्य विभागाचे पत्र क्रमांक-आस्था-२०१५/प्र.क्र.१३२/पाच, दिनांक १३ ऑक्टोबर २०१५

प्रस्तावना

संसदीय कार्य विभागाचे कामकाज सन १९७५ च्या पूर्वीपर्यंत शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभाग आणि विधि व न्याय विभाग यांच्याकडून स्वतंत्रपणे हाताळण्यात येत होते. सदरहू कामकाज एकमेकांशी निगडित असल्यामुळे, त्याचे सुयोग्य समन्वय होण्याकरिता सामान्य प्रशासन विभागाच्या संदर्भाधीन क्रमांक-१, दिनांक १ जुलै १९७५ च्या शासन निर्णयान्वये विधान कार्य विभागाची निर्मिती करण्यात आली होती. या विधान कार्य विभागाची आस्थापना सामान्य प्रशासन विभागाच्या आस्थापनेशी सामायिक राहिल, असे या शासन निर्णयात स्पष्ट करण्यात आले होते. त्यानुसार या विभागातील अधिकारी / कर्मचारी यांचे वेतन, रजा, अग्रिमे व निवृत्तीवेतनविषयक काही अपवाद वगळता, आस्थापना संबंधीच्या सर्व मूळ बाबी सामान्य प्रशासन विभागाच्या आस्थापना शाखेकडून हाताळण्यात येत होत्या.

२. संदर्भाधीन क्रमांक-३, दिनांक ३० जून १९८७ च्या अधिसूचनेन्वये विधान कार्य विभागाचे नांव “संसदीय कार्य विभाग (Parliamentary Affairs Department)” असे करण्यात आले आहे. कालानुरूप संसदीय कार्य विभागाकडे सोपविण्यात आलेल्या कामांच्या स्वरूपात मोठ्या प्रमाणात बदल व वाढ झाली आहे. विधानमंडळ अधिवेशनाच्या समन्वयाच्या कामांमध्ये कालौघात बरीच वाढ झाली असल्यामुळे,

पर्यायाने त्या विभागाच्या दैनंदिन कामांमध्येही वाढ झालेली आहे. सध्या संसदीय कार्य विभागातील अधिकारी / कर्मचारी यांचे फक्त वेतन, रजा, अग्रिमे व निवृत्तीवेतनविषयक बाबी त्या विभागाकडून स्वतंत्रपणे हाताळण्यात येत आहेत.

३. संदर्भाधीन क्रमांक-२, दिनांक १ ऑक्टोबर १९८४ च्या शासन निर्णयान्वये विधान कार्य विभागाच्या आस्थापनेवरील कार्यरत असलेली २३ अस्थायी पदे स्थायी पदात रुपांतरित करण्यात आली. संदर्भाधीन क्रमांक-४, दिनांक २८ फेब्रुवारी २०१२ च्या शासन निर्णयान्वये संसदीय कार्य विभागाचा ३७ पदांचा स्वतंत्र आकृतीबंध मंजूर करण्यात आला आहे. तेव्हापासून संसदीय कार्य विभागातील रिक्त पदे सामान्य प्रशासन विभागाच्या कार्यासन-१४, १४अ, १४ब कडून बदलीने / सरळसेवेने / पदोन्नतीने स्वतंत्रपणे भरण्यात येत आहेत.

४. “महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या कामकाजाचे आधुनिकीकरण करण्यासंदर्भात विविध संकल्पनांची अंमलबजावणी करण्यासाठी संसदीय कार्य विभाग हा स्वतंत्र विभाग करण्यात यावा” या विषयाबाबत मा.मंत्री (संसदीय कार्य) यांच्याकडे दिनांक ७ ऑक्टोबर २०१५ रोजी अपर मुख्य सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग तसेच सचिव, संसदीय कार्य विभाग यांच्यासमवेत बैठक झाली. या बैठकीमध्ये असा निर्णय घेण्यात आला की, सामान्य प्रशासन विभाग आणि संसदीय कार्य विभाग यांची आस्थापना दिनांक १ जुलै १९७५ च्या शासन परिपत्रकानुसार अद्याप सामायिक असल्यामुळे, महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या कामकाजाचे आधुनिकीकरण करण्यासंदर्भात विविध संकल्पनांची अंमलबजावणी करण्यासंदर्भात प्रशासकीय सोयीसाठी संसदीय कार्य विभागाची आस्थापना स्वतंत्र करण्याबाबत सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने तात्काळ निर्णय घेण्यात यावा.

५. या पार्श्वभूमीवर संसदीय कार्य विभाग हा स्वतंत्र विभाग म्हणून अस्तित्वात असून, त्यांची आस्थापना सामान्य प्रशासन विभागाशी सामायिक असल्यामुळे, ती कालानुरूप स्वतंत्र करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

संसदीय कार्य विभागाची सामान्य प्रशासन विभागाशी सामायिक असलेली आस्थापना, सामान्य प्रशासन विभागातून स्वतंत्र करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे. या कामासाठी कर्मचारीवृंद आवश्यक असल्यास, विहित कार्यपद्धतीने विहित यंत्रणेकडे मागणी करून भरण्याची कार्यवाही संसदीय कार्य विभागाने करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०१०८१५३७४५७६०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(स.का.जोंधळे)

उपसचिव, सामान्य प्रशासन विभाग

प्रत,

- १) राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव /प्रधान सचिव.
- ३) मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद / विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
- ४) सर्व संसद सदस्य /विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
- ५) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य.
- ६) सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव /प्रधान सचिव / सचिव.
- ७) *प्रबंधक, मूल शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.
- ८) *प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.
- ९) *प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.
- १०) *प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई.
- ११) *सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
- १२) *सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा), मुंबई.
- १३) *सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधान परिषद), मुंबई.
- १४) *राज्य निवडणूक आयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) *सचिव, राज्य माहिती आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) *महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता /लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- १७) *महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता /लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- १८) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
- १९) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय, सहावा मजला, विधानभवन, मुंबई.
- २०) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- २१) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- २२) मुख्य लेखा परीक्षक (निवासी लेखे), कोकण भवन, नवी मुंबई.
- २३) सर्व विभागीय आयुक्त.

- २४) सर्व जिल्हाधिकारी.
  - २५) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
  - २६) बहुजन समाज पार्टी, डी-१ इन्सा हटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई.
  - २७) भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बॅरक नं.१, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरीमन पॉईंट, मुंबई-२०.
  - २८) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभुवन, एस.व्ही.पटेल रोड, मुंबई-४.
  - २९) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई-१३.
  - ३०) इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई-२५.
  - ३१) नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरीमन पॉईंट, मुंबई-२१.
  - ३२) शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-२८.
  - ३३) सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना) यांनी हा आदेश त्यांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख/ प्रादेशिक प्रमुख/ कार्यालय प्रमुख यांच्या निदर्शनास आणावा.
  - ३४) मंत्रालय मध्यवर्ती ग्रंथालय, मंत्रालय, मुंबई.
  - ३५) सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने.
  - ३६) निवड नस्ती /कार्यासन-१९.
- * पत्राने.